

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITTO JÄRJESTI PÄTKÄSEMINAARIN 70-VUOTISPÄIVÄNSÄ KUNNIAKSI (5.12.2007)

Vapaa-ajattelijain liitto ry täytti 21.11.2007 70 vuotta. Juhlaohjelmaksi järjestettiin lauantaina 24.11.2007 seminaari Seminaaritalo Magalhaesissa, osoitteessa Tammasaarenkatu 3, Helsingin Ruoholahdessa.

Opaste seminaariin rakennuksen seinässä.

Liittovaltuusto kokoontui

Jo ennen seminaaria liittovaltuusto (LV) piti samassa paikassa sääntömääräisen kokouksensa. Sen alku myöhästyi noin 20 minuutilla.

Vaikka vaasalainen liittovaltuutettu Pentti Suksi oli 12.12.2006 jättänyt paikkansa (tarkemmin <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti121.html>), liitto oli kaikesta huolimatta lähettänyt hänellekin kokouskutsun. Suksi ei kuitenkaan saapunut kokoukseen, ei myöskään hänen varajäsenensä Mauno Harjunpää. Samoin kokouksesta jäi pois kuopiolainen Anssi Kontkanen ja hänen varajäsenensä Taisto Kaukonen Varkaudesta. Kaukoselle ei ollut vaivauduttu lähettämään kokouskutsuakaan.

Kokous käsitteli yliolkaisesti ja kiirehtien sääntömääräiset asiat. Kaikkiin esitettyihin kysymyksiin ei saatu vastauksia. Kokous oli rutiininomainen, ja liittohallitus oli karsinut esityslistatiedotuksenkin sellaiseksi, ettei se vastannut liiton sääntöjä.

Liittomaksun määräksi vuodelle 2008 päätettiin edelleen 12,00 euroa.

Kokousta pitkittivät suotta erään valtuutetun liian monet, ylen rönsyilevät ja asiasisällöltään vähäiset puheenvuorot.

Seminaari

Juhlaseminaariksi kutsuttu tilaisuus ei ollut erityisen juhlallinen. LV:n viivyteltyä seminaari-tilassa, seminaari pääsi alkamaan puoli tuntia ilmoitettua myöhemmin, noin kello 15.30. Osallistujia oli kaikkiaan 55-60, paljon vähemmin kuin liiton 60-vuotisseminaarissa 23.11.1997 Balderin salilla (Aleksanterinkatu 12, 260 hengen sali). Ruoholahteen, melko kauaksi Helsingin keskustasta, sijoitettu seminaari kärsi jonkun verran yleisökatoa sijaintipaikan takia. Toisaalta seminaarista ilmoiteltiin vaisusti, eikä sinne odotettukaan satapäistä yleisöä. Seminaari oli järjestetty kevyellä kädellä etupäässä sisäpiiritapahtumaksi, vaikka se oli avoin ja maksuton yleisölle. Televisiota ei ollut paikalla tekemässä ohjelmaa kuten kymmenen vuotta sitten. Se oli kaikkien kannalta hyvä asia.

Luennoitsijoiksi oli ilmoitettu kanadalainen islamkriitikko Marvin F. Zayed. Hän ei päässytkään seminaariin. Koska islamista on kehittymässä myös lännessä pahempi uhka ihmisille kuin kristinuskosta konsanaan, ainakin minä odotin Zayedin esitelmää mielenkiinnolla.

Toisena luennoitsijana oli helsinkiläinen suomentaja ja kustantaja Kimmo Pietiläinen. Hänen kustannusyhtiönsä *Terra Cognita* on erikoistunut luonnontieteitä ja tekniikkaa käsittelevien tietokirjojen julkaisemiseen. Ateistien erityisen mielenkiinnon kohteena ovat yhtiön julkaisemat kolme teosta: Richard Dawkinsin *Jumalharha*, Daniel C. Dennettin *Lumous murtuu. Uskonto luonnonilmiönä* ja Sam Harrisin *Uskon loppu. Uskonto, terrori ja järjen tulevaisuus*. Kirjojen yhteinen sivuluku on 1189.

Kimmo Pietiläinen oli valittu myös tämän vuoden Väinö Voipio –palkinnon saajaksi, mutta palkinto luovutettiin hänelle vasta iltajuhlassa. Tällä kertaa palkinto meni henkilölle, jolla oikeasti on ansioita ja myönteisiä ansioita.

Suomentaja ja kustantaja Kimmo Pietiläinen kertoo työstään.

Pietiläinen kertoi olevansa järkiperäisen maailmankuvan kannattaja. Hän on kustantanut myös joitakin ”poliittisesti epäkorrekteja” kirjoja, mistä Suomessa ei pidetä. Jotkut intellektuellit eivät esim. olleet nähneet Samuel P. Huntingtonin teoksen *Kulttuurien kamppailu ja uusi maailmanjärjestys* suomentamista tarpeelliseksi, mutta Pietiläinen kuvasi kirjaa ”merkittävimmäksi valtio-opilliseksi kirjaksi nykyisin”.

Hyvien kirjojen levittämisessä suuri ongelma on se, etteivät toimittajat kykene löytämään kirjoille päteviä arvioijia. Lisäksi tietokirjapuolella on vaikeutena rahan puute. Valtionavustuksia tietokirjallisuudelle suunnataan Suomessa n. 100.000 euroa vuodessa, esim. Ruotsissa n. 60 miljoonaa kruunua (n. 6,4 miljoonaa euroa) vuodessa. Jumalharha-kirjan suomentamiseen Pietiläinen oli kuitenkin saanut 3.000 euroa avustusta.

Kirjakulttuuri on Pietiläisen mielestä Suomessa huonossa jamassa. Hän vieritti syytä tästä humanistien niskaan, jotka lukevat kirjansa vierailla kielillä eivätkä ole kärryillä siitä minkälaista laadukasta tietokirjallisuutta maailmalla julkaistaan. Yhtiönsä hankkeista Pietiläinen kertoi, että on nyt kiinnostunut taloustieteellisten kirjojen julkaisemisesta. Niitä julkaistaan useampia.

Pietiläisen esitelmöintiä olisi mielellään kuunnellut pitempään. Hän ei sanonut olevansa vapaa-ajatteliija ja vaikuttikin enemmän tekojen mieheltä todeten, etteivät asiat parane ”pitkällä puhumisella”. Hän suomentaa viisi sivua päivässä, kustantaa ja myy kirjoja, jotka sitten ovat suomalaisten saatavilla suomenkielellä.

Seminaarissa oli ostettavissa em. kolmea kirjaa 25 prosentin alennuksella ja jonkun verran niitä myytiinkin. 60-vuotisseminaarissa vuonna 1997 Kustannus Oy Vapaa Ajattelijain Ab:llä oli oma kirjamyyntipöytänsä, jota hoidin erään ystäväni kanssa. Nyt hallitus tai mainittu yhtiö eivät olleet järjestäneet mitään tällaista.

Kolmantena luennoitsijana oli liittohallituksen jäsen Petri Karisma, joka on tamperelaisten vapaa-ajattelijain ylläpitämän www.eroakirkosta.fi -sivuston tiedottaja. Sivusto on nyt toiminut neljä vuotta ja sen välityksellä on kirkosta eronnut 87 000 ihmistä. Karisman mukaan vuonna 2003 kirkosta erosi 26 857 henkeä (sivuston kautta 1 000 henkeä), vuonna 2004 27 009 henkeä (sivuston kautta 10 459 henkeä), vuonna 2005 33 043 henkeä (sivuston kautta 22 770 henkeä) ja vuonna 2006 34 952 (sivuston kautta 27 672 henkeä). Kuluvana vuonna sivuston välityksellä on kirkosta eronnut 26 430 henkeä ja koko vuoden ennuste on 31 430 henkeä.

Seminaarin lopuksi referoitiin Marvin F. Zayed'in esitelmää, jonka tämä oli lähettänyt telekopiona liitolle. Sen otsikkona oli *Lännessä asuvat muslimit – rikkoutunut identiteetti*. Ensin todettiin, että islamkriitikko leimataan (1) fasistiksi ja rasistiksi; (2) moniarvoisuuden vastustajaksi, vähemmistöjen oikeuksien polkijaksi ja uskonnonvapauden vastustajaksi; (3) kristityksi fundamentalistiksi, katolilaiseksi ja ristiretkeläiseksi sekä (4) USA:n kätyriksi. Kriitikon ei ole helppo saada viestiään perille.

Muhammed loi islamin valtiojärjestelmäksi ja kulttuuriksi, ei pelkästään uskonnoksi. Esim. ajatus moskeijan ja valtion erillisyydestä on islamille käsittämätön. Toiseksi islam on säilynyt 1400 vuotta melko muuttumattomana toisin kuin kristinusko. Islam on rautanyrkki, joka työntää ihmisiä takaisin kohti keskiaikaa. Yksilön ajattelu litistetään, ja näin ihmisten islamilainen identiteetti on vaikeassa puristuksessa. Koska jopa 90 prosenttia muslimista sanoo, että islam on heille elämän tärkein asia, olisi toivottavaa, että islamilainen identiteetti olisi muovailtavissa. Keskustelukanavia tulisi pitää auki, sillä muutoin vastakohtaisuudet voivat kärjistyä ja tämä voi johtaa sotiin.

Länteen muuttaneet muslimit eivät ole integroituneet länsimaisiin yhteiskuntiin, heidän islamilainen identiteettinsä on vain vaipunut uneen heräten eloon seuraavan sukupolven käyttäytymisessä ja saaden uusradikaaleja muotoja kuten salafismi. Salafismi on demokratian vastainen suuntaus, se ei hyväksy muslimien integraatiota ja haluaa perustaa islamilaisen yhteiskunnan. Se on saanut kannatusta juuri musliminuorison keskuudessa.

Maltillisesta islamilaisesta valtiosta ei ole esimerkkiä, ja eurooppalaiset arvot on asetettu vaakalaudalle, Zayed viestitti.

Yhden luennoitsijan poisjäännin ja esitelmien suppeuden takia seminaari lopetettiin jo puoli tuntia ennen iltajuhlan alkua noin kello 17.30. Pätkäseminaari kesti kaksi tuntia, mikä oli pettymys ainakin minulle.

Salin akustiikka oli heikko. Vähän pienemmällä äänellä kerrottu ei kuulunut salin taaimmaiselle puolikkaalle. Olisi pitänyt käyttää jotakin äänenvahvistinta tms. Samoin seminaarin lopuksi liitolle tervehdyksiään tuoneet järjestöt, niiden edustajien puheenvuorot tai

muutamat yleisölle luetut tervehdykset jäivät pääosin arvoituksiksi ainakin salin takaosassa oleville osanottajille. Tervehdyksiä vastaanotettaessa osa yleisöstä oli jo poistunut salista, osa oli noussut seisomaan, käveli penkkirivien välissä tai oli poistumassa seminaaritalasta ja yleinen supatus yms. vaikeutti tapahtumien seuraamista.

Jossakin tervehdyksessä sanottiin, että Vapaa-ajattelijain liiton valtionapu tultaisiin kolminkertaistamaan. Mutta se oli kai jonkinlainen pilajuttu.

Yleisvaikutelmaksi seminaarista sanottiin: ”Vanhojen miesten laahustava porukka”.

Iltajuhla

Osanottajia iltajuhlassa oli 50-60. Siellä lausuttiin runoja, soitettiin haitarilla ja laulettiin. Helsingin Rautatien Soittajien puhallinseitsikko soitti Vapaa-ajattelijain marssin. Marssin on vuosikymmeniä sitten säveltänyt kotkalainen vapaa-ajattelijä Olavi Halonen ja sanoittanut kotkalainen vapaa-ajattelijä Reino Valjakka. LV:n jäsen Esa Honkanen, samoin Kotkasta, oli teettänyt marssista Jyrki Jääskeläisellä torvisoittokuntasovituksen. Kimmo Pietiläiselle luovutettiin Väinö Voipio -palkinto, muutamille aktiiveille ansiomerkki tai liiton pöytästandaari. Vielä kuultiin pari vähemmän inspiroivaa puhetta.

Olen useinkin saanut kuulla arvostelua siitä, että tarjottu ruoka liittovaltuuston kokouksissa ei ole oikein maistunut viime vuosien osallistujille. Kuka sitten olikin illallisruuat ja –juomat valinnut ja valmistanut, ne saivat nyt yksimielistä kiitosta. Tässä oli onnistunein osa juhlapäivää. Iltajuhlaan oli päässyt kustakin jäsenyhdistyksestä yksi henkilö alkavaa sataa, tältä vuodelta etukäteen maksettua liittomaksua kohti. Nämä maksut oli pitänyt tilittää liitolle 31.10.2007 mennessä. Sääntöjen mukaan maksut tulee tilittää 31.1.2008 mennessä. Muussa tapauksessa maksu iltajuhlaan oli 50 euroa.

Korkeahkoksi moitittu maksu ja se, että jotkut kauempaa iltajuhlaan saapuvat olisivat joutuneet tai joutuivat majoittumaan seuraavaksi yöksi Helsinkiin, karsi iltajuhlaan osallistujien määrää. Mutta liittohallitus oli tällä kertaa halunnut korottaa kynnystä ja järjestää juhlan etupäässä liiton raskaaseen hallintoon kuuluville luottamushenkilöille ja jäsenyhdistysten harvoille johtohenkilöille. Rivijäsenille viesti oli: pysykää loitolla, me edustamme teitä ja siis juhlimekin puolestanne.

Vaikka iltajuhlaan osallistui sellaisiakin henkilöitä, joita ei seminaari kiinnostanut, noin kymmenestä jäsenyhdistyksestä ei osallistunut ainoatakaan jäsentä iltajuhlaan. Tämä on vähän surullinen juttu, jäsenyhdistyksiä on sentään 27. Toisaalta poisjäännille voi nähdä hyvän perusteen: liiton tila ei anna syytä juhliin.

Yleisvaikutelmaksi iltajuhlasta ja juhlapäivästä sanottiin: ”Vanhojen herrojen hiljainen muisteluhetki” ja ”harmiton juhlapäivä”.

Kimmo Sundström